

Universitets- og høskolerådet
Stortorvet 2
0155 OSLO

Vår ref.
23/05651-5

Deres ref.

Dato
15.02.2024

NMBU Forskningsutvalget - Innspill til utredning av publiseringsindikatoren

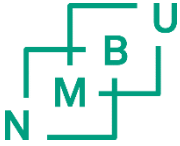
Vi viser til brev av 15. desember 2023 angående innspill til utredning av publiseringsindikatoren. Vi viser videre til e-post av 4. januar med utsatt svarfrist knyttet behandling i NMBUs forskningsutvalg 15. februar. Under følger utvalgets tilbakemelding på de angitte spørsmålene.

1. Hvordan bruker NMBU publiseringsindikatoren i dag?

NMBUs fakulteter har stor oppmerksomhet på vitenskapelig publisering og følger resultatene fra publiseringsindikatoren som en indikasjon på forskningsaktivitet og forskningskvalitet. Publiseringsindikatoren er innlemmet i ledelsesinformasjonsverktøyet for ledere og ledelsesstøtte på NMBU, NMBU Innsikt.

I 2023 var NMBUs uttelling fra den resultatbaserte omfordelingen (RBO) basert på publiseringspoeng 22,9 millioner. Det er om lag en fjerdedel av hele RBO-uttellingen for NMBU i 2023 på 93,1 millioner. Ved NMBU har så 60% blitt fordelt til fakultetene ut fra andelen av de kvantitative resultatene for hver indikator. Flere fakulteter har etablert praksis å fordele midler fra fakultetets RBO-uttelling videre internt. Hvordan dette fordeles varierer mellom fakulteter. Midler kan fordeles videre til institutter, seksjoner eller faggrupper basert på publiseringspoeng. De interne publiseringsinsentivene ved et fakultet kan være basert på faste satser, en definert lukket ramme til fordeling eller hele RBO-komponenten fakultetet har mottatt.

Kanalregisteret benyttes i dag som veiledning for hvor det skal være trygt for forskere å publisere, og formidles spesielt til unge forskere som ønsker en trygg kilde for pålitelige tidsskrift. Forskere benytter spesielt registeret for sjekk av tidsskriftnivå og tilgjengelige publiseringsavtaler. Universitetsbiblioteket og rådgivere ved ulike fakultet benytter daglig registeret i sitt arbeid med forskningsstøtte. Kanalregisteret bør oppdateres og vedlikeholdes i større grad enn hva som gjøres i dag.

Fagmiljøer og andre brukere av tjenesten bør også på en enklere måte kunne melde inn om feil de observerer i registeret. Ofte observerte feil går på publiserende forlag for et tidsskrift, lenke til tidsskrift, samt at flere tidsskrift ligger i registeret i lang tid etter at de er blitt avsluttet.

2. Bør forskersamfunnet involveres i vurdering av kvalitet på kanalnivå i fremtiden?

Kanalregisteret må også i framtiden fungere som en pålitelig og nyttig ressurs for fagmiljøene. Derfor er det viktig at fagmiljøene involveres i kvalitetsarbeidet. Det er likevel rom for å organisere dette på en annen måte enn det gjøres i dag.

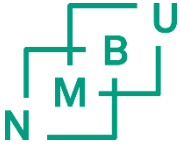
Mange forskere opplever skillet på kanalnivå som lite representativt for reell tidsskriftkvalitet, selv om enkelte fagmiljø også tilskriver stor verdi til nettopp disse tidsskriftene. Reglementet rundt nivå 2 slik det er i dag gjør at fagkomiteene bruker unødig mye tid på å balansere forfatterandeler (20 % norske forfattere), på bekostning av faktisk faglig vurdering. Tidsskrift som anses å holde høy nok kvalitet for nivå 2 kan likevel ikke plasseres på det nivået på grunn av prosentkravene for forfatterandeler. Dette undergraver verdien av nivå 2, og erfaring viser at det også virker demotiverende på arbeidet med nominering som fagkomiteer skal utføre.

Sett i lys av utfordringene med dagens kanalinndeling er det behov for å forbedre løsningen med nivå 2. En mulighet er å utelukkende skille mellom godkjente og ikke godkjente kanaler, og avvike nivå 2. Denne løsningen kan muligens frigjøre ressurser, hvor man kan se for seg at dagens publiseringskomiteer bidrar til arbeidet med å skille mellom godkjente og ikke godkjente kanaler. Et annet forhold som gir utfordringer, er tidsskrifter som representerer kryssende fagfelt. Disse vil kunne få ulik nivåvurdering avhengig av hvilken fagkomite som gjør vurdering av disse.

Det er behov for statistikk som gjør det mulig for institusjonene å følge publisering i tidsskrifter med høy kvalitet. Dette har stor verdi for arbeidet med å styrke forskningskvaliteten. Derfor er det fortsatt hensiktsmessig å skille på kvaliteten av kanaler, men dagens løsning er ressurskrevende for vitenskapelige ansatte, og oppleves ikke alltid riktig med hensyn på 20% regelen for norske forfatterandeler. NMBU Forskningsutvalget diskuterte også muligheten for etablering av et ytterligere nivå (nivå 3) i kanalregisteret. Her kan velges publiseringskanaler innenfor de ulike fagområdene som representerer særlig høy kvalitet. Arbeidsgruppen oppfordres til å gjøre vurderinger rundt enklere forvaltning av dagens nivå, også gjøre vurderinger rundt behovet for ytterligere nivåinndeling.

Det eksisterer guider for sentrale tidsskrifter i gitte fagområder, f.eks. Academic Journal Guide for forskning innen økonomi og ledelse. Fagmiljøene forholder seg til disse. Det ville vært interessant med vurdering fra arbeidsgruppen om samhandling og koordinering mot andre aktører/registre som angir kvalitet rundt publisering og tidsskrifter.

Formidling foregår også i format og kanaler som ikke blir vurdert og rangert i Kanalregisteret. Dette ligger muligens utenfor arbeidsgruppens mandat, men det ville vært interessant om det kunne gjøres en drøfting av mulige løsninger for å oppnå synliggjøring og kvalitetsvurdering av alternative kanaler for formidling.

3. Hvordan bør arbeidet med rapportering organiseres?

NMBU involverer administrasjonen på fakultetene i rapporteringsarbeidet. Ansatte ved NMBU som har publisert vitenskapelige arbeider må selv påse at publikasjoner, vitenskapelige og andre, er registrert i Cristin. Hvert fakultet har egne Cristin-superbrukere. Universitetsbiblioteket koordinerer superbrukere, sørger for nødvendig opplæring av fakultetenes superbrukere, og bistår med generell veiledning og brukerstøtte, for både superbrukere og andre ansatte. Universitetsbiblioteket koordinerer arbeidet med gjennomgang og godkjenning vitenskapelige publikasjoner før de rapporteres sentralt.

Det er fordelaktig at fakultetene er involvert i prosessen. Det gjør det enklere for administrasjonen i de enkelte fakultetene å følge opp forskere, fordi de er gjerne tettere på forskerne enn det Universitetsbiblioteket er. Pr i dag er de ansvarlige for rapporteringen nødt til å forholde seg til to versjoner av Cristin i tillegg til vitenarkivet. Selve arbeidet med rapportering vil bli forenklet ved lansering av ny tjeneste, Cris/NVA. Da må både forskere og superbrukere kun forholde seg til et system. NMBU har store forventninger til at Cris/NVA gir forenklet infrastruktur og god samhandling mellom registrering og rapportering. Videre at intuitive brukergrensesnitt sikrer kvaliteten i datagrunnlaget og gir mindre belastning på institusjonene ved rapportering.

Å skulle gi publikasjonspoeng medfører ressursmessig en byrde gjennom arbeidet med registrering, kontroll og godkjenning. I tillegg kan det oppstå tvister hvor uenighet må håndteres og avklares. I dag importeres data fra Scopus til Cristin. Ca 60-70 % av det som rapporteres er importert fra Scopus. Resten blir registrert manuelt. Automatisk registrering i NVA som gir oversikt over antall artikler fordelt på nivå ville representere forenkling og mindre ressursbruk. Videre ville flere kilder for automatisk import av data redusere mengden manuelt arbeid. Det gjelder ofte bøker, bokkapitler og artikler fra tidsskrifter som ikke er indeksert i Scopus. Alt av vitenskapelig arbeid som ikke gir uttelling i form av publikasjonspoeng, må også registreres manuelt, dvs. foredrag, kronikker osv. NMBU Forskningsutvalget har klare forventninger til at Cris/NAV gir bedre muligheter for registrering og formidling av arbeider som ikke faller innunder de tradisjonelle publiseringskanalene og formatene.

Vennlig hilsen

Torgeir Rhoden Hvidsten
Prorektor forskning og innovasjon

Geir Arne Rosvoll
Avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Kopi til: Universitets- og høyskolerådet v/Vidar Røeggen

Mottaker	Kontaktperson	Adresse	Post
Universitets- og høyskolerådet		Stortorvet 2	0155 OSLO